

Jan Gurba

Doc. Michał Drewko (22 X 1887 - 4 IV 1964)

Rocznik Lubelski 6, 277-278

1963

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

DOC. MICHAŁ DREWKO

(22.X.1887 — 4.IV.1964)

Dnia 9 kwietnia 1964 r. liczne grono archeologów warszawskich wraz z przedstawicielami innych ośrodków archeologicznych odprowadzało na miejsce ostatniego spoczynku doc. Michała Drewkę, wieloletniego pracownika Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie, zmarłego 4 kwietnia 1964 r. W imieniu kolegów słowa pożegnania i krótkie wspomnienie o zmarłym wygłosił nad grobem dr J. Kowalczyk.

M. Drewko urodził się 22 października 1887 r. w Sokalu nad Bugiem. Do gimnazjum uczęszczał w Rzeszowie. Studiował na Uniwersytecie Jagiellońskim historię, geografię oraz prehistorię u prof. W. Demetrykiewicza, którego był najulubieńszym uczniem. Po ukończeniu studiów pracował jako nauczyciel gimnazjalny. W dniu 1 października 1920 r. objął z ramienia Państwowego Grona Konserwatorów Zabytków Przedhistorycznych stanowisko pierwszego konserwatora zabytków archeologicznych na województwo lubelskie (i Wołyń), które sprawował do 1928 roku. Następnie znowu uczy w gimnazjach i liceach, m.in. i w Liceum im. S. Staszica w Lublinie. Po Powstaniu Warszawskim działa od października 1944 r. do stycznia 1945 r. jako członek Komisji Ochrony Mienia kulturalnego w m. Warszawie. Po wyzwoleniu już 22 stycznia 1945 r. rozpoczyna pracę w Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie jako kierownik Wydziału Konserwatorskiego i organizuje od nowa sieć konserwatorów terenowych. Wydziałem tym kieruje również po przejęciu zadań konserwatorskich przez Naczelną Dyрекcję Muzeów i Ochrony Zabytków Ministerstwa Kultury i Sztuki w latach 1949—1951. W 1951 roku wraca do Państwowego Muzeum Archeologicznego, gdzie do chwili śmierci pracuje na stanowisku kustosa działu epoki żelaza.

Niemale są zasługi M. Drewki jako badacza tercnowego. Badania wykopalisko- we prowadził nie tylko w ramach pracy w instytucjach archeologicznych, ale i podczas prawie wszystkich swych wakacji i letnich urlopów. Działalność jego w ogromnej mierze związana była z archeologią Lubelskiego. W czasie swej ośmioletniej pracy konserwatorskiej, mimo bardzo szczupłych funduszy przeznaczonych na badania ratownicze, zarejestrował i zinwentaryzował dużą ilość nieznanych przed tym stanowisk, zwłaszcza zabytków nieruchomych w postaci grodzisk i kurhanów (m.in. Ślipcze, pow. hrubieszowski) oraz przeprowadził szereg badań powierzchniowych, zwiadowczych i ratowniczych, które przekształciły się z czasem w większe badania problemowe.

Z prac badawczych w Lubelskiem wymienić należy poszukiwania na wydmach, głównie w pow. lubelskim (Krężnica Jara), puławskim (Gołąb), opolskim (Głodno) i kraśnickim (Irena i Zaklików). Do najważniejszych jego wykopalisk należy rozpoczęcie badań w Strzyżowie, pow. hrubieszowski, rozkopanie rozległego cmentarzyska kultury łużyckiej, liczącego ponad 400 grobów ciałopalnych, w Kosinie pow. kraśnicki i badania wczesnośredniowiecznych kurhanów z warstwą ciałopalenia w Łopienniku Lackim, pow. krasnostawski, i Lipsku-Polesiu, pow. zamójski. Prace w tej ostatniej miejscowości kontynuował w latach powojennych początkowo z ramienia Państwowego Muzeum Archeologicznego, później w ramach polsko-radzieckich badań nad Grodami Czerwieńskimi.

Do jego najważniejszych prac prowadzonych poza obszarem województwa lubelskiego wymienić należy badania w Sokolnikach, pow. tarnobrzewski (cmenta-

rzyisko kultury łużyckiej), prace konserwatorskie na terenie neolitycznej kopalni krzemienia w Krzemionkach Opatowskich, badania w Osiecku i Niecieplinie, pow. garwoliński (cmentarzyska kultury wenedzkiej) oraz prowadzone w ramach komisji badań nad początkami państwa polskiego prace na osadach z okresu wpływów rzymskich w Kaliszu.

Wszystkie jego prace terenowe, nawet i najdawniejsze, cechowała prawie idealna dokumentacja opisowa i rysunkowa.

W uznaniu pracy zawodowej odznaczony został Złotym Krzyżem Zasługi i Medalem Dziesięciolecia.

BIBLIOGRAFIA PRAC DRUKOWANYCH M. DREWKI

1. *Sprawozdanie z działalności Państwowego Urzędu Konserwatorskiego na okręg lubelski. „Wiadomości Archeologiczne”* (WA) VI, 1921, s. 180—184.
2. *Sprawozdanie z działalności Państw. konserwatora zabytków przedhistorycznych na okręg lubelski za r. 1922.* WA VIII, 1923, s. 100—102.
3. *Sprawozdanie Państw. Konserwatora zabytków przedhistorycznych na okręg lubelski za rok 1923.* WA IX, 1924—1925, s. 353—354.
4. *Protokół VII konferencji Konserwatorów Okręgowych Zabytków Przedhistorycznych odbytej w dn. 18 i 19 grudnia 1924 w Warszawie.* WA X, 1929, s. 190—197.
5. *Sprawozdanie z działalności Państw. konserwatora zabytków przedhistorycznych okręgu lubelskiego za lata 1924—1926.* WA X, 1929, s. 281—285.
6. *Sprawozdanie Państw. Konserwatora zabytków przedhistorycznych okręgu lubelskiego za lata 1927—1928.* WA XIII, 1935, s. 295—297.
7. *Kalisz.* (z K. Dąbrowskim i M. Gądzikiewicz). WW: A. Gieysztor *Kierownictwo badań nad początkami państwa polskiego w r. 1952.* „Przegląd Zachodni” IX, 1953, s. 226—228.
8. *Ślady osady z czasów cesarstwa rzymskiego w Tyńcu w Kaliszu.* WA XIX, 1953, s. 198—206.
9. *Wczesnośredniowieczne kurhany ciałopalne we wsi Lipsko, pow. Zamość.* „Sprawozdania Państwowego Muzeum Archeologicznego” V, 1953, z. 4—4, s. 36—41.
10. *Wielki kurhan wczesnośredniowiecznego cmentarzyska we wsi Lipsko, pow.* WA XX, 1954, s. 307—309.
11. *Sprawozdanie z prac wykopaliskowych przeprowadzonych w 1954 r. na Tyńcu w Kaliszu.* „Sprawozdania Archeologiczne” (Spraw. Archeol.) I, 1955, s. 47—48.
12. *Prace wykopaliskowe na wczesnośredniowiecznym cmentarzysku kurhanowym we wsi Lipsko, pow. Zamość.* Spraw. Archeol. II, 1965, s. 82—84.
13. *Igotonia.* Warszawa 1953, s. 23. (Spraw.). W: WA XXII, 1956, s. 285.
14. *Sprawozdanie z badań przeprowadzonych w 1955 r. na wczesnośredniowiecznym cmentarzysku kurhanowym we wsi Lipsko, pow. zamojski.* Spraw. Archeol. III, 1957, s. 165—168.
15. *Średniowieczny gródek strażniczy w Łańcucie.* „Świątówit” XXIV, 1962, s. 629—638.

Jan Gurba